

АДЫГЭ

100 МАКЪ

Голос
адыга

1923-рэ илъэсым
гъэтхапэм
кыщегъагъэу
кыдэклы

№ 51 (22740)

2023-рэ илъэс

ШЭМБЭТ

ГЪЭТХАПЭМ и 25-рэ

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИЭП

6 +
тисайт

WWW.ADYGVOICE.RU

тихытыу нэклибгъохэр

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Гъэтхапэм и 25-р —
культурэм илофышлэ
и Маф

Адыгэ Республикэм
культурэмклэ
илофышлэхуэ
лътэныгъэ
зыфэтшлэхэр!

Ныбджэгъу лъаплэхэр!
Шъуисэнэхъат епхыгъэ мэфэклым фэш! тышъуфэгъуш!
Культурэм цыфымкли, обществэмкли мэхъанэшхо илэу щыт. Ежъ лъэпкъэу кызыхэклыгъэм ыбзэ, ихэбзэ-зэхэтыклэхэр ылэ кызыэрэригъахэхэрэм даклоу, цыфлэпкъым зэлуигъэклэгъэ шлэныгъэхэм защигъэгъуазэзэ, игъорыгъозэ цыфыр зыхэт обществэм изы лэхуэу мэхуэ. Культурэр ары гушъхьэлэж байныгъэхэм ялътыгъэу зы лъэпкъыр адрэ лъэпкъым хэмыкълэным иамал къэзытырэр. Лъэпкъи 100-м ехъумэ ялы-кълэхэр зэгурьоньыгъэ азыфагу илэу зыщыпсэхуэрэ Адыгэ Республикэр арэгъушхо ахэм культурэмклэ гъэхъагъэу ашлэхэрэм. Мафэ къэс культурнэ щылакълэу республикэм илътым нахъ зеушъомбгъу, хэхъоныгъэ ешлэ.

Урысые Федерацием и Президентрэ и Правительствэрэ ялэпылэгъу хэлъэу лъэпкъ проектэу «Культурэр» зэрэпхыращырэм ишлуагъэклэ театрэхэм, музейхэм, тхылъеджаплэхэм, культурэм иунэхэм ятеплъи нахъ дахэ хуыгъэ, ящыклэгъэ лэмэ-псымэхэмкли нахъ зэтырагъэпсыхъагъэх.

Мы мафэм культурэм ылъэныкъоклэ юф зышлэрэ пстэуми тызэрафэрэзэр къэтэлэ. Культурнэ клэныр къэгъэнэжыгъэным ыкли ащ хэгъэхъогъэным, лъэпкъ творчествэм зегъэушъомбгъугъэным апае бэ ахэм зэшлуахырэр.

Ныбджэгъу лъаплэхэр, зэкълэми тышъуфэлъаю псауныгъэ пытэ шъуилэнэу, шъуигуетыныгъэ кыклимычынэу, творческэ гъэхъагъагъэхэр шъушлынхуэ, шлоу щылэр зэкълэ кыжыудэхуэнэу!

Адыгэ Республикэм
и Лышъхъуэ,
Урысые политическэ
партиее «Единэ Россием»
и Адыгэ шъолъыр къутамэ
и Секретарэу
КЪУМПИЛ Мурат

Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхьаматэу
Владимир НАРОЖНЭР

«Псэлъыхъохэр» непэ

А. Гусев.

Тэхьутэмыкыуай, Псэйткыу... Пстэуми шлу альэгъурэ спектаклэу «Псэлъыхъохэр» артист ныбжыклэхэм къашызэ Адыгеим ичлплэ зэфэшъафхэм къащекълых. Непэ, культурэм илофышлэ и Мафэ, ахэр Мыекыуапэ апэрэу щалэгъущтых.

Мамый Ереджыбэ ипъесэ техыгъэ спектаклыр 1958-рэ илъэсым апэрэу къагъэлъэгъогагъ. Ар гъогогъу 500-рэ сценэм кызыэрэщашыгъэр мыгъэ хагъэунафыклыгъ. Артист зэхэт купищым зыщызэблэхуыгъ. Пчыхъашъхъэ сыхъатыр 7-м «Псэлъыхъохэм» ялътэгъэуцо АР-м и Лъэпкъ театрэ исценэ щыклошт. Рольхэр къэзышлыхэрэр: Ацумыжъ Рустам, Хыакъуй Андзаур, Ахъмэт Артур, Болэкъо Адам, Хъуадэкъо Азэмат, Хъэлаштэ Санитет, Болэкъо Аминэт, Тамрико Осадзе.

Джырэ мафэхэм къыднэсыжыгъэ къэгъэлъэгъоныр

зыгъэуцугъэр режиссерэу, УФ-м искусствэхэмклэ изаслуженнэ лофышлэшхоу Клуращынэ Аскэр, мэкъамэу хэтхэр зытхыгъэр композиторэу Сихъу Рэмэзан, декорациехэм атет сурэтхэр зышлыгъэр УФ-м культурэмклэ изаслуженнэ лофышлэу Бырсыр Абдулахъ.

Зыхъэ Заур, Кукэнэ Мурат, Зыхъэ Мэлайчэт, Кушъу Светлан, Хъатхъакълумэ Аскэрбий — артист нахъыжхэм яжъогъо зэхэт куп мы спектаклыр илъэс 25-рэ сценэм кыщашыгъ. Ахэм къаготыгъэх нахъ ныбжыклэ персонажхэм ярольхэр къэзышлыгъэхуэ Бэгъушъэ

Анзор, Хыакъуй Андзаур, Даур Жаннэ. «Псэлъыхъохэр» еджэплэ лабораторие фэдэу, ныбжыклэ артистхэр пхырыгъэ-кыгъэнхэр АР-м итеатральнэ объединение ипашэу Ацумыжъ Рустам игукъэк! Гъэтхапэм и 23-м Тэхьутэмыкыуае «Псэлъыхъохэм» ялътэгъэуцоу щыкълугъэр гүлэтыплэ зэрафэхуыгъэр ащ кытфилотагъ.

Тэхьутэмыкыое районым «Псэлъыхъохэм» якъэгъэлъэгъоныклэ зэрэщыкълугъэр культурнэ хуыгъэ-шлэгъэ инэу афэхуыгъ. Районым иадминистрацияе ипашэу Шъэо Аскэр кызыриуагъэмклэ, Лъэпкъ театрэм

икъэгъэлъэгъон цыф бэдэдэ къеклоплагъ.

— Сэ мы спектаклым апэрэу сепллы. Адыгэ культурэр зэрэклолэшхор джыри зэ згъэунафыгъэ. Укьегъэбаи, угу къелэты, щылэныгъэм уфегъэблы. Районымклэ культурэм ипашэу тилэгъэ Ацумыжъ Рустам спектаклым ролэу кыщишыгъэр лъэшэу сшлогъэшлэгъоныгъ. Нэмык! лъэныкъоклэ тыхэпплагъ. Культурэм илофхэр районым щызэшлуиэхуэ кытхэтыгъ. Сценэм щыслэгъугъэр нэмык! цыф шъыпкъ. Ащ ролымклэ

(Иклэхуэ я 5-рэ н. ит).

Адыгэ Республикэм и Лышхьхьэ и Указ

Адыгэ Республикэм ищтхьуцлэхэр афэгъэшъошэгъэнхэм ехьылаагъ

Культурэмрә искусствэмрә альэныкьоклэ гъэхьагъэхэр зэрәлэхэм фәшл Адыгэ Республикэм ищтхьуцлэу «Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артист» зыфилорэр **Хьатхьаклүмэ Аскэрбий Илья ыкьом** — Адыгэ Республикэм культурэмклэ икьэралыгъо бюджет учреждениеу «Адыгэ Республикэм итеатральнэ объединение» драмэмклэ иартист фэгъэшъошэгъэнхэм;
щтхьуцлэу «Адыгэ Республикэм культурэмклэ изаслуженнэ лфышл» зыфилорэр афэгъэшъошэгъэнхэм;

Мамыекьо Разиет Шыхьамызэ ыпхьум — Адыгэ-кьалэ и Гупчэ тхьлэеджаплэ иотдел ипащэ;
Никитин Борис Николай ыкьом — Урысые общественнэ организациеу «Урысыем исурэттеххэм я Союз» и Адыгэ шьолпыр кьутамэ хэтым;
Тупчая Ларисэ Киркор ыпхьум — гъэсэнэгъэ тедзэ ягъэгъотыгъэнымклэ муниципальнэ бюджет учреждениеу «Клэлэцлыкьлүхэмрә зыныбжэ икьугъэхэмрә ятворчествэ зезыгъэушъомбгъурэ Мыекьопэ гупчэм» иклэлэегъаджэ;

Хьут Фатимэт Нурбий ыпхьум — муниципальнэ образованиеу «Шәуджән районым» культурэмклэ имуниципальнэ бюджет учреждениеу «Шәуджән район мемориальнэ музейе Советскэ Союзым и Лыхьужьэу Хь. Б. Андырхьуае ыцлэ зыхьырым» инаучнэ лфышлэ.
Адыгэ Республикэм и Лышхьхьэу КЪУМПЫЛ Мурат
кь. Мыекьуапэ,
гъэтхәпәм и 22-рә, 2023-рә ильәс
N 53

Наркотикхэм гъогур афызэпыбзыкьыгъэн фәе

Адыгэ Республикэм и Правительствэ зычлэт унэм тыгъуасэ щыклогъэ зэхэсыгъом тхьамэ-тагъор щызэрехьагъ Адыгеим и Лышхьхьэу Къумпыл Мурат.

граммэхэу «Адыгеим икьэлэ шхьалэ иныбжыкьлэхэр», «Зыныбжэ имыкьугъэхэу зи зылымыплэхэрэм ыкли хэбзэу-кьоныгъэу ахэм зэрэхьэхэрэм япхыгъэ лфотхьабзэхэр» зыфилэхэр.

Наркотикхэр хэбзэнчъэу зэрагъэфедэхэрэм пәуцужыгъэнымклэ лфыгъоу зэшлэхьэхэрэм общественностым илахьышхо ахешыхьэ. Игъом ыкли псынклэу кьэбар икьу цыфхэм кьалэклэныным пәе пшъэрыл гъэнэфагъэхэр ахэм агъэцаклэх. 2023-рә ильәсым Урысыем и МВД икьутамэу кьалэу Мыекьуапэ щыэм наркотикхэр зыщалыгъэхэрэ чыплэхэм ыкли зыгъэфедэрэ цыфхэм афэгъэхьыгъэ кьэбар 12 кьылэкьхьагъ, кьыхыгъэщыгъ Сергей Стельмах.

Республикэм и Лышхьхьэ кьызэриуагъэмклэ, мы лъэныкьомклэ пшъэдэкьыгъэ зыхьырэ кьулыкьухэмрә обществэмрә акьуачлэ зэхэлъэу наркомани-

ем пәуцужыныхэм мэхьанэшхо илэу щыт.

«Тэ эклэми лфэу зэдэдгъэ-цаклэрэм клэхуэу фэхьуштым мэхьанэшхо ил. Наркотикхэм апэшлуклорэ бэнэныгъэмклэ тьлүачлэ зэхэлъэу, нахь чаныгъэ кьызхэдгъафэмэ, шлүагъэу а лфшлэным кьытырэмми нахь хэхьощт, республикэм зэрәпса-оу а лъэныкьомклэ гумэкьыгъоу ильми кьыкьичышт», — кьыхыгъэщыгъ Къумпыл Мурат.

Иклэхуым Адыгэ Республикэм и Лышхьхьэ щынэгъончъагъэмклэ и Гъәлорышлалэ ипащэу Чыназыр Алыи кьылтагъ Адыгеим наркотикхэм альэныкьоклэ илфхэм язытет фэгъэхьыгъэу, 2023-рә ильәсым Адыгэ Республикэм наркотикхэм апэшлуклорэ Комиссием изэхэсыгъоу щыреклокьыштхэм яплани кьахильхьагъ.

АР-м и Лышхьхьэ ипресс-кьулыкьу
Сурәтхәр: А. Гусев.

Ар зыфэгъэхьыгъагъэр наркотикхэм апэшлуклорэ лфотхьабзэу зэрэхьэхэрэр ары. Зэхэсыгъом хэлэжыагъэх Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэр, АР-м иминистрэхэм я Кабинет хэтхэр, хэбзэхуымэкьо кьулыкьухэм ягъәлорышлалэхэм ялэшхьэтетхэр, муниципальнэ образованиехэм япащэхэр. Наркотикхэм апэшлуклорэ Комиссиеу Адыгэ Республикэм щызэхэщагъэм видеозепхыныгъэм тетэу илфшлэн кьуагъэ. Хэбзэнчъэу наркотикхэр зэрагъэфедэхэрэм пәшлукьогъэнымклэ Адыгэ Республикэм хэгъэгъу клөцл лфхэмклэ и Министерствэ 2022-рә ильәсым лфэу ышлэгъэм икьәуххэм афэгъэхьыгъэу кьәгушылагъ АР-м хэгъэгъу клөцл лфхэмклэ иминистрәу Олег Безсмелъныцын.

Ильәсэу икьыгъэм наркотикхэм япхыгъэ бзэджэшлэгъэ 252-рә республикэм щызэрэхьагъэу агъәунэфыгъ, ахэм ащыщэ

бзэджэшлэгъи 186-р зэхафыгъ. Наркотикхэу кьакьуахыгъэхэр килограмм 44,5-рә фәдиз хьуштыгъэх. Нэбгырэ 200-мэ уголовнэ пшъэдэкьыгъэ арагъэхьыгъ, ахэр бзэджэшлэгъэхэм ахэщагъэу щытыгъэх. Сомэ миллион 11-м ехьу уголовнэ лфхэм япхыгъэу хьыкумым хабзэм кьызэрәдилытэрэм тетэу кьылуکلэжыгъ.

Мы зэхэсыгъом хәушхьафькьыгъэу аналэ зыщытырагъэтыгъэхэм ащыщ зыныбжэ имыкьугъэхэм альэныкьоклэ бзэджэшлэгъэу кьыхагъэщыхэрэр. Къумпыл Мурат еджаплэхэм хэбзэнчъэу наркотикхэр зэрагъэфедэхэрэр кьызэрэхагъэщыхэрэ амалхэм нахь зарагъәушъомбгъунәу, а лъэныкьомклэ нахь чаныгъэ кьызхагъэфәнәу пшъэрыл кьыгъәуцугъ.

Лфэу ашлэгъэм фэгъэхьыгъэу муниципалитетхэм япащэхэр кьәгушылагъэх. Муниципальнэ образованиеу «Кьалэу Мыекьуапэ» ипащэ ипшъэрылхэр зыгъэцәклэрэ Сергей Стельмах

кьызэриуагъэмклэ, хэбзэнчъэу наркотикхэр зэрагъэфедэхэрэм пәуцужыгъэнымклэ ыкли щыләклә-псәуклә тәрәзыр пропагандэ шлыгъэнымклэ Мыекьуапэ лфотхьабзэ гъэнэфагъэхэрэ щызэрэхьэх. Ахэм ащыщых про-

Депутатхэм апай

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ия 22-рә зэхэсыгъо 2023-рә ильәсым гъэтхәпәм и 29-м зәлуагъаклэ.

лфыгъоу зытегушылэштхэм мы кьыкьлэпкьлэхэрэр ахагъэхьагъэх: Адыгэ Республикэм и МВД 2022-рә ильәсым лфэу ышлэгъэм икьәуххэм язэфэхьысыжыын,

законопроектхэу «Муниципальнэ образованием иллыкьо кьулыкьу и депутатхэм яхэдзын ехьылаагъ», «Адыгэ Республикэм чыплэ планированиемклэ исхемэ ипроект зэрагъэхьазырышт шыкьлэм ехьылаагъ», «Адыгэ Республикэм имуниципальнэ кьулыкьу иләнәтлэхэм я Реестрэ ехьылаагъ» зыфилэхэрэм зэхьокьыныгъэхэр афэшлэгъэнхэр, законопроектхэу «Промышленнэ политикэм илфыгъо заулэхэм ягъәтәрәзын ехьылаагъ», «Административнэ хэбзәуконыгъэхэм яхьылаагъ», «Социальнэ лъэныкьомклэ гъэфедэгъэным фытегъәпсыхьэгъэ фондым цыфхэр зычлэсыштхэ унэхэр зэзэгъыныгъэм тетэу щягъэгъотыгъэнхэм епхыгъэ лфыгъо заулэхэм яхьылаагъ», «Адыгэ Республикэм

имуниципальнэ кьулыкьу ехьылаагъ», «Жъэгъәузыр кьымыгъәутәлэгъэным ехьылаагъ», «Адыгэ Республикэм машлөм зыкьышымштәнымклэ лфотхьабзэхэм яхьылаагъ» зыфилэхэрэм апәрәу ахәпләгъәныр ыкли нәмыкь лфыгъәохэр.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм изэхэсыгъо сыхьатыр 10-м рагъәжьәшт. Адыгэ Республикэм и Урыс кьэралыгъо драматическэ театрәу А. С. Пушкиным ыцләклэ щытым ар щыкьлөшт. Чыпләу зыдәщыләр: кь. Мыекьуапэ, Пушкиным иурам, 179.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир НАРОЖНЭР

Гъэтхапэм и 25-р — культурэм илофышлэ и Маф

Адыгеим икультурэ аІэты

Культурэм илофышлэ и Мафэ фэгъэхьыгъэ зэхахьэ тыгуасэ Адыгеим и Къэралыгъо филармоние щыкыуагъ. Адыгеим и Лышхъэ ыцэккэ культурэм илофышлэхэм афэгушыуагъ АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэр.

Мы лъэныкъом Іоф щызышлэхэрэм лъэккхэм яшэн-хабзэхэр, ятарихъ кызытегъэ-нэгъэнымкІэ къэралыгъо пшэ-рылх инхэр зэрэзэшлуахыхэр, ахэм Іэпылэгъу ягъэгъотыгъэныр Адыгеим ихэбзэ къулыкхуэм ялофшлэнкІэ апшэхэм зэра-щыщыр Владимир Нарожнэм кылуагъ. Федеральнэ Іэпылэгъум ишлуагъэкІэ республикэм бэ щызэшлуахырэр творчествэм икызылукхын, цыфхэм языгъэпсэфыгъо уахтэ гупсэфу агъэкІоным, сабийхэм ясэнаушыгъэ къагъэлъэгъон альэкІыным апае. Республикэмэхьанэ зилэ культурэм иучреждение шхьалэхэр агъэкІэжы-

А. Гусев.

гъэх, мы илэсым чэзыур кызы-нэсыгъэхэми адэлэжъэщтых.

Общественно-политическэ хуыгъэ-шлэгъэ пстэуми, мэфэкІ Іофтхьабзэхэми культурэм ило-фышлэхэм ялахышхо зэра-хашыхьэрэр Владимир Нарож-нэм кылуагъ, мыхэм ялэпэлэ-сэныгъэ ишлуагъэкІэ Адыгеим иилъэси 100 зэрифэшъуашэу икыгъэ илэсым зэрэхигъэу-нэфыкыгъэр кыхигъэщыгъ. Адыгеим икультурэ илофышлэ-

хэм республикэ, Урысые, Дунэе Іофтхьабзэхэм чанэу ахэлажъэх, тикультурэ федеральнэ ка-налхэм къащэгъэлъагъо, осэ ин ахэм къафашы. Илэс къэс Адыгеир нахъ зэльашлэ зэрэ-хурэм ахэм ялахышхо хэлъ.

Ащ ишыхатэу культурэм илофышлэхэр зэхахьэм щэгъэ-шлуагъэх. Культурэм ихэхьоны-гъэ илахьэу хилъхьагъэм ыкІи илэсыбэрэ ащ зэрэфэлэжъа-гъэм афэшІ УФ-м культурэмкІэ

иминистрэ Рэзэныгъэ тхылъ-фигъэшъошагъ Мыекыуапэ куль-турэмкІэ и Гъэлорышлэнлэ ипа-щэу Цэй Розэ.

Лъэккэ художественнэ творчествэм ыкІи Урысыем щы-псэурэ лъэккхэм якультурэ икызытегъээнэрэ хэхьоныгъэ ягъэшлэгъэнымрэкІэ гъэхъэгъэ инхэр зэралэхэм пае УФ-м культурэмкІэ и Министрствэ цІэ лъалэу «Лъэккэ творче-ствэм изаслуженнэ коллектив»

зыфилорэр кыфигъэшъошагъ культурэмкІэ муниципальнэ бюджет учреждениеу «Творче-скэ объединениеу «Ошъад» зыфилорэм хэхьэрэ лъэккэ фольклорнэ-этнографическэ купэу «Ащэмэзым», пащэр Бастэ Асиет.

ЗилофшлагъэкІэ щытхур къэзылэжыгъэхэу нэгырэ 20-м нахьыбэ федеральнэ ыкІи рес-публикэ тынхэмкІэ тыгъосэрэ мэфэкІ зэхахьэм щэгъэшлуагъ.

Цыфым ишлушлагъэ гъунэнчъ

Урысыем и Президентэу В. В. Путиным и УнашъокІэ шышхъэлум и 27-м, 2007-рэ илэсым кыщегъэжъагъэу культурэм и Мафэ хагъэунэфыкы.

Ащ пшэрылэу илэр лъэккэ кІэным изетегъэ-псыхъажьын, икхъэхумэн ыкІи ихэгъэхьон япхыгъэ Іофшлэгъэ инкІэ хигъэунэ-фыкыныр, хэгъэгум икуль-турэ байныгъэ зыкхъэгъэлэ-тыгъэныр ары.

Адыгэ Республикэм культурэ Іофыгъохэм мэхьанэ щафашы, ащ изы-кхъегъэлэтын гушхъэ кІуа-чІи, мылкъуи бэу халхъэ. Республикэм культурэ учреждениябэ ит, ахэм нэгырэ мини 3-м еху ащлажъэ.

Джырэ уахтэм АР-м профессиональнэ театрэу 3 ил, ахэм цыфэу ащы-лагъэхэм япчъагъэ мы аужырэ илэси 5-м мини 10 пчъагъэу, 60-м лы-кІахъэу къалытэ. Культурэ щылакІэмкІэ анахъ мэхьанэ зилэхэм алэрэх тхылъ-еджалэхэр, узыфэе шлэ-ныгъэ лъэныкъомкІэ мыхэр Іэпылэгъу иных, техноло-

гиякІэхэмкІэ ухъазырыгъэх. «МодельнэкІэ» заджэхэрэ тхылъеджалэхэу 12 рес-публикэм щызэтырагъэ-псыхъагъ, ахэр зыгъэпсэ-фыпІэ ыкІи шлэныгъэ зэ-гъэгъотыплэ гупчэх, мыхэм джыри бэмышлэу 2 къа-хэхъуагъ — Адыгэкъалэ ыкІи Шэуджэн районымкІэ псэуплэу Тихоновым аща-гъэпсыгъэхэр. Тхылъеджэ-хэм япчъагъэ мини 180-м еху. Адыгеим АР-м и Лъэккэ музей, КъокІыплэм щыпсэурэ лъэккхэм яис-кусствэкІэ Къэралыгъо музей икхъутамэ, мыхэм анэмыкІэу музей 6 щэ-лажъэ, ахэм илэс къэс цыфэу ачІахьэрэр мини 100-м шлокы. Культурнэ-зыгъэпсэфыпІэ ІофшлэпІи 132-рэ фэдиз республи-кэм ит.

Адыгэ культурэмкІэ лъэккэ Гупчэр, Адыгэ Рес-публикэм и Къэралыгъо филармоние лъэккэ Іэшлэ-

гъэхэр зыщызэтырагъэ-псыхъажьхэу, лъэккэ куль-турэмрэ искусствэмрэ афэсакхэу, егугъхэу адэлажъэхэу, альапсэ зы-щагъэпытэрэх.

Адыгеим и Къэралыгъо къэшъокІо академическэ ансамблэу «Налмэсыр», Къэралыгъо къэшъокІо ыкІи орэдыло академическэ ансамблэу «Испыамьер» адыгэ дунаим зэфэдэкІэ щыцІэрылэх, Урысыеми щызэльашлагъэх.

Культурэр — хэтрэ цыф лъэккыкІи гушхъэ кІэсэн пыт. Ар къагурылосэ, АР-м и Лышхъэу КъумпІыл Мурат, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм мы лъэны-къомкІэ Іофышхо алэжы.

Икыгъэ илэсым куль-турэм и Унэ кІэу ащашыгъ поселкэу Майскэм (Кош-хъэблэ район) ыкІи Теу-цожь районымкІэ къуаджэу Пчыхалыкыуае. Мы илэ-сым къуаджэу Хьатыгъу-

Зэлукыгъэ къэбарлыгъэлэс амалхэр.

жыкыуае культурэм и Унэу щашырэр аухышт.

ГъэцэкІэжынышхохэр ащыкыуагъэх культурэм и Унэу псэуплэу Еленовскэм, станицэу Келермесскэм, поселкэу Победэм, къуа-джэхэу Пэнэжыкыуае, Лъэустэнхьаблэ, Гъобэ-кыуае, Адэмые, Хьащтыку ыкІи Хьакурынэхьаблэ адэтхэм. Культурэм и Уни 10-мэ апае муниципаль-нэ образовани 5-м Іэмэ-псымакІэхэр ыкІи оргтех-

никэр арагъэгъотыгъэх. Мыекыуапэ ыкІи селоу Красногвардейскэм адэт еджэлэ учреждениехэм музыкэ Іэмэ-псымакІэхэр, ящыкІэгъэ псэуалэхэр ыкІи егъэджен матери-алхэр афашыгъэх.

Поселкэу Каменноост-скэм дэт культурэм и Унэ кинокъэгъэлъэгъуапІэ 3Д чІагъэуцуагъ, зэтырагъэ-псыхъажыгъ. ЗэфэдэкІэ республикэм культурэмкІэ иматериальнэ-техническэ

базэ агъэкІэжыгъ. Щэч хэлэп а зэкІэми яшлуа-гъэ кызырэкІоштым, ахэм ащылажъэхэрэри ялофшлэн нахъ зэрегугъушхэм, куль-турэм илофышлэхэм ама-лышлоу агъотыгъэхэр кызы-фагъэфедэхэзэ, ямурад ехыжыагъэхэр щытху хэлэу зэрэзэшлуахышт-хэм ыкІи лъэгаплэхэм, хэхьоныгъагІэхэм зэра-фэкІошхэм.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Былымхъуным хэхъоныгъэ егъэшIыгъэныр

Гэтхапэм и 23-м АР-м инахыжхэм я Совет зичэзыу зэхэсыгъоу илагэр ащ и Тхаматэу ГукIэлI Нурбый зерищагъ.

Иофтхъабзэм хэлэжьагъэх АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхаматэ игуадзэу Цэй Эдуард, мэкъу-мэщымкIэ министрэу Къуанэ Анзаур, лъэпкъ ИофхэмкIэ, IэклIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет итхаматэу Шхьэлэхъо Аскэр, Советым хэтхэр.

Зэхэсыгъом Иофыгъо шхьалэу кышчалэтыгъэр тишъолпыр былымхъуным зыцегъэушъомбгъугъэныр ары. Адыгеим имэкъумэщ хэхъоныгъэ ышIыным былымхъуныр ылъапсэу Советым хэтхэм алытэ. Ащ фэгъэхыгъэу ГукIэлI Нурбый кышIыгъэ псалъэм кызыррэхыгъэщыгъэмкIэ, республикэм ипашэхэм алъэклI кыамыгъанэу мэкъумэщ Иофыгъо хэм аналэ атет. Адыгеир къэралыгъо программэу «Къоджэ псэуплэхэм яхэхъоныгъ» зыфиIорэм ипхырышын хэлэжъэ. Республикэр мэкъумэщ шъолпырэу зэрэщытыр кызыдыхэплъытэклIэ, нахыбгъу хэхъоныгъэ зышIырэр чIыгулэжыныр ары. Джы ащ былымхъуныр кIэгъэхъажыгъэн, анахъэу щэр къэзытырэ былымхъуныгъэм япчъагъэ зыкыегъэлэтыгъэн фаеу кыIуагъ. Лым, щэм якъыдэгъэклIыжынкIэ шыкIагъэхэр зэрэщылэр, унэе хъызмэтшIаплэхэр зилэхэм былымхъуплэхэр ыкIи мэкъур зышагъэхъазырын алъэклIыщт чIыплэхэр икIоу зерамыгъотыхэрэр ащ ипсалъэ кышыхигъэщыгъэх.

Джаш фэдэу ГукIэлI Нурбый зигугъу кышIыгъэхэм ащыщ чIыгум шIуагъэу хэлэхэр амыгъэкIодхэу, пхъэным пылъ шапхъэхэр амыукохэу алэжыным аналэ нахь тырагъэтынэу зэрэщытыр, ащ мэхъанэ зериIэр. Былымхъуным илофыгъохэр нахьшIу шIыгъэнхэм ар кытегушIэлэзэ, Iусхэм ягъэхъазырынкIэ, селекционнэ-племенной Иофшэныр нахьшIу шIыгъэнымкIэ зэхэбытэгъэ амалхэр агъэфедэнхэ фаеу ылытагъ.

— ШкIэ цыкIухэм псынIкIэу ахэхъоныр ыкIи шIуагъэ кыатыныр процент 50 — 60 фэдизкIэ зэпытыгъэр арагъэшхырэ Iусыр, процент 20 — 25-кIэ — селекционнэ Иофшэныр, процент 20 — 25-кIэ — зэралыгъэ ыкIи зэрэщытыр шIыкIэхэр ары. Специалистхэм кызыррэхыгъэ гъэмкIэ, щэ литрэм Iуасэр сомэ

25 — 27-рэ. Ащ щатэу техорэр ыкIи къэралыгъо Iэпылэгъур кызыдыхэплъытэхэкIэ, сомэ 36 — 38-рэ непэ кIэпхын плъэ-кIыщт. Ахъщэу апыкIуадэрэр амылькум кыгъэшIыпкъэжыщт ыкIи алыгъ былымхъуныгъэ хэгъэхъон алъэклIыщт, — **хигъэунэ-фыкIыгъ ГукIэлI Нурбый.**

Ащ кызырриIуагъэмкIэ, нахыжхэм я Совет мы Иофыгъом ыпэклI тегушылагъэу щытыгъ, ар зыгъэгумэклIрэ лъэныкхохэм мэкъу-мэщымкIэ Министерствэр ахэплъагъ ыкIи игъо алъэгъугъэхэм ялэтыгъэу 2030-рэ илээсым нэс тельытэгъэ Иофтхъабзэхэм зэхэокIыныгъэхэр афишIыгъэх. Министерствэм гъогоу кыыхыгъэр непэрэ шапхъэхэм адештэ.

— Ау былымхъуныгъэм, анахъэу щэ къэзытырэ чэмхэм, ахэгъэхъогъэным епхыгъэ Иофшэныр зэхэагъэ зэрэхъурэм уигъэрэ-зэпэнэу щытэп. Хъызмэт зэхэткъуагъэхэр ыкIи кытыр чIэ-дзыжыгъэхэр зэтэзыгъэуцожьын ыкIи ахэм яИофшэн лъызыгъэ-кIотэн зыпэклIыщт хъызмэтшIаплэ республикэм джыри кытэ-джагъэл, — **кыкIыгъэтхыгъ ГукIэлI Нурбый.**

Мы гухэлэхэр щыIэныгъэм щыпхырышынхэм фэшI Краснодар краим ихъызмэтшIаплэхэм ИофшэлэклIоу алэклIыпыр республикэм кызыррэхыгъэ фэдэн фае.

Нахыжхэм я Совет зериIытэрэмкIэ, щэу кыдагъэклIыжыгъэм ыкIи былымхъуныгъэ хэ-зыгъэхъорэ чэмхэм якъэщэфын апэIуагъэхъэгъэ ахъщэм изы Iах афызэкIэгъэкIожыгъэным да-кIоу щэ къэзытырэ чэмхэм япчъагъэ зыкыегъэлэтыгъэным кIэгъэгущIугъэнхэм мэхъанэ-шхо иI. Джаш фэдэу унэе хъыз-

мэтшIаплэ кызырриIуагъэхэм иIэпылэгъу афэхъугъэн фае.

Мэкъу-мэщымкIэ министрэу Къуанэ Анзаур нахыжхэм я Совет хэтхэм кыалэтыгъэ Иофыгъохэм афэгъэхыгъэу кыгушIагъ. Республикэм иагропромышленнэ комплекс илофхэм язытет ыгъэгумэклIхэу аналэ зэрэтырадзагъэмкIэ зерафэразэр ащ кыыхыгъэщыгъ.

— Адыгеир аграрнэ республикэу зэрэщытыр зэкIэми тэшIэ, чIыгулэжыным процент 66,7-р, былымхъуным процент 33,3-р аубыты, — **кыIуатэ министрэм.** — Ахэр зызэгъапшэхэкIэ, аужырэ илээсищым былымхъуным хахъоу ригъэжъагъ. Мэкъумэщ организациехэм, фермер хъызмэтшIаплэхэм ыкIи унэе предпринимательхэм алыгъ былымхъуныгъэ пчъагъэм 2022-рэ илээсым хэхъуагъ ыкIи мин 12,8-м нэсыгъ, ар 2020-рэ илээсым ебгъапшэмэ, процент 2,4-кIэ нахыб. Джаш фэдэу икIыгъэ илээсым чэмыхъыгъэ пчъагъэми хэхъуагъ — мин 6,2-м нэсыгъ, 2020-рэ илээсым ебгъапшэмэ, процент 14,8-кIэ нахыб. Мэлхэм ыкIи пчэнхэм япчъагъи зыкырагъэлэтыгъ — шхъэ мин 24,8-рэ хъугъэ (проценти 8,3-кIэ нахыб). Илээсищым кыкIоцI щэу кыахыжырэми процент 36-рэ хэхъуагъ ыкIи 2022-рэ илээсым ар тонн мин 26,5-м кIэхъагъ (зыфэдизыгъэр тонн мин 19,5-рэ). Хэхъоныгъэу щыIэхэр кыыхэщынхэу зымыгъэхъу-

рэм иушхъагъур унэе хъызмэтшIаплэхэм былымхъуным ыльэ-ныкIокIэ къэгъэлэжъон зэрамыIэр ары.

Къуанэ Анзаур кызытегушыла-гъэхэм ащыщ былымхъуным тишъолпыр зыщиушъомбгъунымкIэ къэралыгъо Iэпылэгъоу, программэу пхырашхэрэр. Мэкъумэщ хъызмэтым зегъэушъомбгъугъэным ыкIи мыщ ипродукцие ибэдээршIыпIэ тэрэ-зэу гъэзеклогъэным афытегъэ-псыхъэгъэ республикэ програм-мэм кыдыхэлъытагъэу былымхъуным Iэпылэгъу фэхъугъэным фэшI 2022-рэ илээсым сомэ миллион 203,9-рэ кыфыхагъэ-кIыгъ, ыпэрэ илээсым ебгъапшэмэ, ар процент 42,3-кIэ нахыб.

Джаш фэдэу министрэм кызырриIуагъэмкIэ, къоджэ псэуплэхэм адэс ныбжьыкIэхэм былымхъуным зыфагъэзэнэу шIо-игъоныгъэ яIэп, ащ нахь фэгъэ-загъэхэр ныбжь зилэхэр ары. Мыбэми, ежь ихъызмэтшIаплэ былымхъунымкIэ зезыгъэушъом-бгъу зышIоигъо ныбжьыкIэхэр кыахэкIых. Ахэм ягукъэклI амал зериIэклIэ министерствэм ды-регъаштэ.

— Непэрэ мафэм гумэклIыгъо шхъалэу щытхэм ащыщ рес-публикэм кышIахыжырэ щэ тонн пчъагъэр предпрятиехэм зэрафимыкIурэр, — **кыIуатэ Къуанэ Анзаур.** — Мы Иофыгъор апэу зэшIотхын фаехэм ащыщ. Ащ фэгъэхыгъэу Адыгеим и Лышхъэу Къумпыл Мурат

пшэрыл кытфишIыгъ чIыгу-лэжыным пылъ хъызмэтшIаплэхэу чIыгу Iахыбэ зилэхэр щэр къэзытырэ чэмхэм яхъун фежъэнхэм кIэдгъэгущIунхэу.

Министрэм кызырриIуагъэмкIэ, мы уахътэм ехъулIэу зэрагъэу-нэфыгъэмкIэ, республикэм чIы-гу гектар миным ехъу бэджэн-дэу щызыIыгъ хъызмэтшIаплэ 24-мэ щэр къэзытырэ былымхъуныгъэ зыгъэгъэхэп. Ахэм зэдэгущы-лэгъухэр адашIыгъэх, ау мыщ фэдэ былымхъуныгъэ къащэфы-ным кIэгущIугъэхэп. Сыда пIомэ ащ Иофшэныгъэ кыпэклIы ыкIи фэдэ кыыхыныу ригъэжъэным илээс пчъагъэ пIохъэ. Арэу щытми, мы Иофшэныр тапэклIэ лъагъэкIотэщт.

Былымхъуным ыльэныкIокIэ Иофыгъоу къэуцоу министрэм зигугъу кышIыгъэхэм ащыщ специалистхэр тишъолпыр зэ-римылэхэр. ХэушхъафыкIыгъэ гъэсэнныгъэ организациеу мыщ фэдэ специалистхэр къэзыгъэ-хъазырхэрэр республикэм итхы. Ау 2022-рэ илээсым ахэм нэ-бгыри 105-у кыачIэклIыгъэхэм ащыщэу 50-р Адыгеим щэпсэух, 55-р нэмыкI чIыплэхэм кыары-кIыгъэх. Нэбгыри 105-м щыщэу зисэнэхъаткIэ Иоф зышIэрэр нэбгырэ 47-р ары.

Мэкъу-мэщымкIэ министрэм ипсалъэ икIэх кышIылагъ на-хыжхэм я Совет игъо ыльэгъу-гъэ лъэныкхохэр яИофшэн та-пэклIэ кызыррэхыгъэдалытэщтхэр. ГушIыр АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм аграрнэ поли-тикэмкIэ икомитет ипашэу Цэй Эдуард лыгъэкIуатэзэ, былымхъуныр анахь Иоф кынхэм зэра-щытыр, ащ хэхъоныгъэ ышIы-нымкIэ къэралыгъо Iэпылэгъоу щыIэр зэрэбэр ыкIи ахэр кызы-фагъэфедэхэмэ шIуагъэ кызы-рихыщтыр хигъэунэфыкIыгъ.

— Къэралыгъо Советыр — Хасэр республикэм игъэцэкIэкIоу Хабзэ кIыгъоу зэхэсыгъом кы-шIалэтыгъэ гумэклIыгъохэм ядэ-гъэзыжынын чанэу дэлэжъэщт, — **кыIуагъ Цэй Эдуард.**

ИШЪЫНЭ Сусан.

Сурэтхэр Iэшъынэ Аслъан тырихыгъэх.

«Псэлыхъохэр» непэ

(Икълух).

изэхашлэхэр залым члэхэмкля кьиднэсыщтыгъэх. Сигуапэу, сшлогэшлэгъонэу «Псэлыхъохэм» сяпллыгъ. Лъэпкъэу зыщыхэм, динэу алэжьырэм ямыллытыгъэу, къэгъэлъэгъоным кыщытыгъэу зэфыщытыклэхэр цыф пстэуми апэблагъэх. Ау етлани тэ тыадыгъэш, спектаклым хэтлъагъорэм тыгу зыкырегъэпхуатэ, тишэн-хабзэхэр, тизэхэтыклэхэр къэтэ-шлэжьых. Тиныбжьыклэхэм мыщ фэдэ къэгъэлъэгъонхэр ящыклягъэх. Тыхэт, тыдэ тыкыкырэ ыкли сыд тапэ илпыр? Ахэм нахь дэгъоу тагъэшлэщтык, кыт-филотагъ Шъэо Аскэр.

Районым щыпсэурэ цыфхэм «Псэлыхъохэм» якъэгъэлъэгъоноклэ уасэу фашыгъэмкля ягуапэу кьиддэгъошгъэх.

Кыргъ Юр, УФ-м культу-рэмкля изаслуженнэ юфышл: «Мамый Ереджыбэ ипесэу лъэпкъым ие шыпкь. «Псэлыхъохэм» япэрэ къэгъэлъэгъонхэр Хэхх Казбек зыхэтыгъэхэм сэ сяпллынэу хуэгъэ. Роль кы-щишыщтыгъ ыкли оредэ кы-щилоштыгъ. А уахтэм спекта-клым клялыгъэу мэкъамэр гум икырэп. Ар а лъэхъаным диштэщтыгъэ. Непэ слэзгъуэ «Псэлыхъохэр» нэмыкык. Ар-тистхэм яшыпккъэу, профес-сиональнэу ярольхэр къашык. Театрэр чылэм кызыкылокля, сызэрэдэсыр ашлэти, кысаджэ-щтыгъэх, спектаклыр къаты хуэмэ зыщищыклягъэм аккор-деоным къафезгъалоштыгъ, ак-компаниаторэу сырялагъ.

Хуэшт Мир, АР-м изаслу-женнэ журналист, Тэхутэм-кыое чыплэ телевидением илофышл: «Тэхутэмкыое районым культурэмкля игъэ-орышлалэ ипашэу илэс зау-лэхэм Ацумыжъ Рустам лф ышлагъ. Зэу охтэ клэлым зы-фэгъэзэгъэу лъэныкьор кылы-тыныш, лъэгэплэ гъэнэфагъэ-ригъэгъотын ыльэкыгъ. Цыф-гъэшлэгъонхэр кызыерищлэ-гъэх, къэгъэлъэгъон-мэфэкхэу-тадэжъ щыкылохэрэр районэу

ныр лф кызырыклп. Ау Лъэпкъ театрем иапэрэ дэклыгъоу Тэхутэмкыоуе щыкылагъэм на-фэ кытфифышлыгъ мы ушэтынми Рустам зэрэфэхъазырыр. Спек-таклыр ыпэкля зыльэгъуэгъэхэри кытхэтык, ахэм джы кытпа-гъохыгъэмрэ тапэклэ щылагъэм-рэ зэрагъэпшэнэу амал я. Джыдэдэм цыф пчъагъэ, цыкылу-ини зэфихъэу, ыгъэбырсырхэу, сэмэркъэу дахэу зэпызыубыт-хи сыхъатитлпм еху алупэ щым ымытлупшэу, янэплэгъу тыра-мышэу, лфшлэгъу ужим мыкыла-сэхэу, ары паклошъ, кызыкля-шлатэхэу зэрэзэрэгъэчэфыгъэ-хэмкля, сэ сишлэшкля, къадэ-хуэгъ. Рустам ышхъэкли, купэу зыхэтми мэфэкл дахэ, пчыхъэ-гохъ, тыбзэ кълэу, щылэныгъэм-щыхуэрэ шыпккъэхэм е цыфэу-тшлэрэ горэхэм афэдэхэр тыгу-къагъэкляу, зэфэхысыжъхэр-тагъэшлэу, а зэкля ыбгукля кызыэрэлъагъорэм тырагъэ-плыгъ. Арэу зыхуэрэм, сэ сишлэшкля, «Псэлыхъохэм» лъэхъаныклэ аублэ, хъяр, сэмэ-

— Кызытенагъэр ежъ пьесэр ары. «Классика» сыд зыкля-лорэр? Сыд фэдэрэ лъэхъанми ащ уасэ ил. Шулъэгъуныгъэм, лфшлэным, цыф зэфыщыты-клэхэм якъэгъэлъэгъон авторым лъэшэу кыдэхуэгъ. Адыгъбзэ дэгъукля тхыгъэ. Тиклас Мамый Ереджыбэ итхыгъэхэр. Ахэр адыгъ шэным, адыгъ зекляклям, адыгъ псэуклям ягъунджэх. Адыгъэхэр аукодыеу псэлыхъо-кыщтыгъэхэп — псэм пэбла-гъэм лыхуэщтыгъэх. Кыбдэ-гъэштэщтым, узгурылоштым, щылэныгъэу гъогум кыбдыте-хъащтым, унагъо кыбдэзышлэ-щтым, уикъини уигушлагъуи кыбдэзыгоштыщтым, шхъэгъу-сэ, псэогъу пфэхуэщтым икы-хэгъэщын, икыгъотын сыди-гъокли лфыгъоу кызырыкылоу-щтыгъэл, ащ мэхъэнэ куу ил. Комедиеу шыуашэм итэу, спек-таклым еплыхъэрэ ыгъэщхысэ, къэгъэлъэгъоным бэмэ уарегъэ-гупшысэ, еплырэ пэлчъ ыгуи-ыпси нэсы — джары шлу зы-клятлэгъурэр. Я 3-рэ артист

артист ныбжьыклэхэм зыкы-зэрагъэлъагъорэм уеплынклэ, ахэр зэреугъухэрэр, агуи апси зэрэхалхъэрэр нэрылэгуу! Хъачик ироль кьешлы типащэу Ацумыжъ Рустам. Ар кызы-рэдэхуэрэр — хуалэмэт! Пьесэм-исюжеткля, Хуэпапэ игъусэу псэлыхъоу Сусанэ дэжъ кыла-гъэхэу иныбджэгъу кыщытху-зыхуэклэ, Хъачык гумахэу кы-зэрэзэхалхъэрэр (ар ежъ Рустам-хигъэхъагъ) — зэныбджэгъухэр-зэрэзэпэблагъэхэм джэнджэш-уу кырымгыгъэхъажэу, цыфхэм-азыфагу илэу зэпхыныгъэу кы-зэрыкылохэм ыкли, а охтэ дэ-дэм, зэпхыныгъэу куухэм, кыла-члэхэм якъэгъэлъэгъуапэу ху-гъэ. Джащ фэдэу Сусанэу Шыхамрэ яшлулэгъуныгъэу спектаклым кыщыгъэлъэгъуа-гъэу зэрэхуэгъэр нахь кы-щызэлутхыгъ. Артист нахыжъ-купымкля кьэтшыщтыгъэу къэгъэ-лэгъоным Сусанэу Шыхамрэ-язэдэгъушылэгъухэр щыгъэкля-кыгъагъэх. Джы, ежъ пьесэм-зэрэхэтым фэдэу, агу ихы-кыларэ ныбжьыклэхэм сце-нэм кышагъэлъэгъон амал ялэ-хуэгъэ, къалорэ гуцылэхэр —-ямонологхэр, яздэгъушылэгъу-хэр, пьесэм зэрэхэтым фэдэу, нахыбэх. Ащ ишлагъэкля Су-санэ иобраз кьэзышырэ Тамри-ко Осадзэрэ Шыхам ироль-кьэзышырэ Хуадэкъо Азэмат-рэ спектаклым нахь кыхъэщы-хуэгъэх. Зэкля артистхэр егу-гъух. «Шуишыкляхэм ахэжъу-гъаху, кьэшъуугупшыс!» — сэ-лошъ, артистхэм сыкъаджэ.

— Мыщ фэдизэу мы пьесэр сыда цыфхэм шлу зыгъэлъэгъурэр?

— Комедием ишэпхъэ дэ-гъумэ атетэу тхыгъэ. Тэщ на-хыжъ артистхэм, Кыкля Юрэ-фэдэхэр, зыхэтыгъэу артист-жыогъо купми «Псэлыхъохэр»-сценэм кышашыгъ. Тэри ахэм-ачыплэу тиуцагъ. Артистэу-рольхэр кьэзышыхэрэм бэ-япхыгъэр. Шум, гуфэбагъэм, зэфыщытыклэ дахэм спектаклым-уафещэ. Фермэу зэкля зыщы-хуэрэм, зэчылэгъухэм язэхэ-тыклэ, язэфыщытыклэу цыфхэм-къашлэжьырэ шэн-хабзэхэр-ахэлых, ящыгу-пастэу зэхэлъ. Цыфыгъэр, «гуманность» зы-фалорэр зэклямэ апшэу кы-щыгъэлъэгъуагъ. Ар зымыуасэ-щылэп. Кыхэзгъэщымэ сшлои-гъу, мы спектаклыр Тыркуем-щыпсэурэ тилэпкъэгъухэм-гъогъуи 10 къафэдгъэлъэ-гъуагъ. Пчъагъэрэ еплыхъэхэ-ри кьэкля, кыдэхуэгъэхэри, лэуж псаоу зыкызылэтыгъэ-хэри щылэх. Арышъ, «Псэлы-хъохэр» — Лъэпкъ театрем-имызакоу, зэрэадыгъ лъэпкъэу-идышъэ клэн, уасэу зыфэшлыгъо-е гъэшлэрэ мылпыр, псэм, лым-ащыщ хуэгъэу къэгъэлъэгъон-хуалэмэт.

«Псэлыхъохэр» пчэгум-кызыхъэхэклэ, Лъэпкъ театрем-икъэгъэлъэгъуапэу чыплэу нэ-клирэр. Джащ фэдэу непэ кызы-ныгъэм — пчыхъашхъэу щы-лэщтми ибилетхэр зэрапхуа-гъэх. Театрэр шлу зыльэгъу-хэрэм ар афызэлухыгъ.

ТЭУ Замир.
Сурэтхэр: А. Гусев

щымытэу, гупчэ инхэм ащызэ-хашэхэрэм афэдэу клэракляхэу, куухэу зэхыщэщтыгъэх. Арышъ, лъэоенакля теуцуи, лъэпкъ теат-рем цыхъэу фашы зыфагъазэм, джыри зы клэ горэ кыгуахъоу, зыригъэушъомбгъоу кызыэрэт-пигъохыщтым зыкли сехъырэ-хышагъэл.

«Псэлыхъохэм» гъогум ин-къакугъ. Ащ егъэшлэрэ щылэ-ныгъэу езытыгъэу тиартист цэ-рылохэм ауж лыбгъэкляуатэу-бгъэуцуныр, ухэлажъэу кълэпты-

ркъэу гохъу зэрахъэу ягъогу-лъагъэкляуатэ.

Артист нахыжъхэм яжыогъо-зэхэт куп нахь ныбжьыклэхэм-кляуэблахъуи, спектаклыр зы-гъэуцужыгъэр Урысыем инароднэ артистэу Кукэнэ Мурат. Кыгъэлъэгъоноклэу сыд кы-щызэтенагъэр ыкли сыд цы-зэблэхуэгъэу хуэгъэр? Упчлэм-иджэуап кытыжъзэу Кукэнэ-Мурат Мамый Ереджыбэу ипесэ-у мэхъэнэу куоу хылагъорэм-игугъу кышылыгъ:

зэхэт купым «Псэлыхъохэр»-къашышъ, куп пэлчъу пчымыгъу-пшэнэу ясэнэуцыгъэрэу яшлы-кляуэлайхэмрэу халхъэх. Ар-тистэу зэблэхуэгъэхэм шхъад-жи игутеу, ижыкыащэу спек-таклым щызэхэхэшлэ. Шхъадж-иролю ежъ ыпэкляу кьэзышы-гъэхэм къахэщы шлоигъу. Ар-гурылогъуаеп. Шыпккъэу, Зыхъэ-Заур ыуж Хуэпапэу ироль кьэ-пшыныр лэшлэхэп. Хъакъуи-Андзаур пшъэдэкыжъ ин кы-тефагъ. Ау сыдэу гъэшлэгъона

Мэфэки зэхыхь

«Адыгэ макъэр» — лъэпкъым игъундж

Гъэтхапэм и 23-м АР-м и Лъэпкъ тхыледжапэ республикэ гъэзетэу «Адыгэ макъэр» кызыдэклирэр илъэси 100 зэрэхьугъэм фэгъэхыгъэ зэхыхьэ щылагъ. Ащ гъэзетым илофышлэхэр хэлэжыагъэх.

Лъэпкъ гъэзетым илъэси 100 гъогур мытхытхыу кыкыгу. Гъэзетым инэклуб-гъохэм Адыгэ Республикэм ищытхытхыу-псэуклэ лъэныкъуабэклэ тарихь шыпкъагъэр альапсэу, гъунджэм фэдэу, тапашьхэ кырагъэуцэ.

Тилъэпкъ культурэ хэхъоныгъэ ышынмыклэ, адыгабзэр кызытегъэнэгъэнымыклэ, адыгэ литературабзэр уцунмыклэ «Адыгэ макъэм» иофшлэгъэшхо зэригъэу зэригъэцаклэрэм зие адыгэ лъэпкъымклэ мэхъанэшхо зэригъэу кигъэтхыу зэхыхьэр гъэпсыгъагъэ.

Мэфэклир дахэу зэрицагъ АР-м и Лъэпкъ тхыледжапэ илофышлэ шхыалэу Кучмэз Аминэт.

Адыгэ Республикэм илэгъу шыпкъэу, «Адыгэ макъэу» илъэси 100-р хэзыгъэуныфыклирэм имэфэки кьэблэгъагъэх республикэм икъэралыгъо кьулыкъу зэфэшхьафхэм -культурэмклэ Министерствэм, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет -Хасэм ныбжьыклэ иофхэмклэ икомитет, АР-м иобщественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм», гъэсэнэгъэмрэ шлэныгъэмрэклэ Министерствэм, гуманитар ушэтынхэмклэ Адыгэ республикэ институтэу Т. Кларашэм ыцлэ зыхьырым, Къоклыплэм щыпсэурэ лъэпкъхэм яискусствэклэ Къэралыгъо музейим икьутамэу Мыекъуапэ дэтым, партией «Единой России» икьутамэу Адыгейм шылэм ыкли мыхэм анэмыклэхэм ялыкхэхэр.

АР-м культурэмклэ иминистрэ игуа-

турэр, литературэр, тарихьыр кызыло-тыклэу, тхыгъэ зэфэшхьафыбэр кы-злэ-клэклэу Мамырыкыо Нуриет лъэпкъ усаклоу Теуцожэ Цыгъо имедалэу фэгъэшхошагъэр лэклигъэ-хьа-жыгъ.

АР-м и Къэралыгъо Совет -Хасэм гъэсэнэгъэмклэ икомитет итхьаматэу Шэуджэн Тембот АР-м и Парламент ыцлэклэ илъэсыбэ хъугъэу гъэзетым ишын-кыдэгъэклин фэлажэхэрэ иофышлэхэу Бе-джэлды Асиет, Сетэ Фатимэ, Нэгъой Сафийет щытхыу тхылхэр аритыгъэх.

Адыгэ Республикэм лъэпкъ иофхэмклэ, лэклиб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэ-гъухэм адырлэ зэлхыныгъэхэмклэ ыкли къэбар жъугъэм иамалхэмклэ и Комитет щытхыу тхылхэмклэ кыыхигъэщыгъэх гъэзетым ибухгалтерэу Шыхэлэхэу Светэ, корректорэу Кларашэ Фатимэ, хэутаклоу Нэфышэ Светэ ыкли секретарэу Аклэгъу Фатимэ.

АР-м гъэсэнэгъэмрэ шлэныгъэмрэклэ

дзэу Кушью Светланэ пстэуми апэу гъэзетым ии-лъэси 100 мэфэкиклэ псэлэ фэбэ клэкли кышыгы ыкли кьафэгъушугъ, АР-м и Лышхыу Къумпыл Мурат и Рэзэныгъэ тхылхэр гъэзетым издэклаклоу Лышэ Санет ритыжыгъ. Джащ фэдэу «Адыгэ макъэм» иобоз-ревателэу, лъэпкъ куль-

и Министерствэ Щытхыу тхылхэр фэгъэшхошагъ журналистэу Делэкъо Анетэ.

Цифрэ хэхъоныгъэмклэ АР-м и Министерствэ и Рэзэныгъэ тхылхэр кьафэгъэшхошагъ компьютерымклэ отделим щылажэхэу Ацумыхъ Хылымрэ Константин Романцовымрэ.

Партией «Единой России» АР-мклэ икьутамэ игъэцкэкло комитет ипашэу Афэшлэгъо Рэмэзан журналист чанэу, обществен-

лъэпкъ гъэзетым, анахыу адыгабзэм илофыгъохэм язытет, зыфагъэзагъ. Ныдэлфыбзэр кюдэжыпэным ищынагъо зэхашлэу ащклэ шлэгъэн фаеу алы-тэрэ лъэныкъохэм, иофыгъохэм чанэу кьагъушылагъэх шлэныгъэлэжэхэу Щэшлэ Шамсэт, Агыржыанэкъо Симхъан, культурэмклэ министрэм игуадзэу Кушью Светланэ, Къоклыплэм щыпсэурэ лъэпкъ-хэм яискусствэклэ Къэралыгъо музейим ипашэу Шэуапцлэкъо Аминэт, Мэшлэкъо Саидэ, апэрэ гушылэр мыщклэ кьезыщажы, гупшысэр ишыпкъэу клэзыщыгъэу Мэшфэшлэ Нэджэдэ, Тэу Аслъан, Цыкыушхо Аслъан. Адыгабзэр зылэжырэ ыкли ащ мафэ кьэс рылэжырэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» ишлушлагъэ клэ-гъэтхыгъ, зышхыу уасэ фэзышыжырэу рэм ыбзи ихабзи сыдыгъуи афэсакъэу зэриухьумэрэр, адыгабзэм икызытегъэнэн хэгъэхьонклэ зэдэлэнхэш, иоф ашлэн гухэлэ зэрлэр кыхагъэщыгъ.

ДЗЭУКЪОЖЕ Нуриет.

Сурэтхэр: Лъэпкъ тхыледжапэр,

нэ иофышлэу Тхьаркыохэу Адам Щытхыу тхылхэр кыритыгъ. Урысыем щыпсэурэ лъэпкъ зэфэшхьафыбэм абзэ ухьумэ-

Тилъэпкъ культурэ хэхъоныгъэ ышынмыклэ, адыгабзэр кызытегъэнэгъэнымыклэ, адыгэ литературабзэр уцунмыклэ «Адыгэ макъэм» иофшлэгъэшхо зэригъэу зэригъэцаклэрэм зие адыгэ лъэпкъымклэ мэхъанэшхо зэригъэу кигъэтхыу зэхыхьэр гъэпсыгъагъэ.

гъэныр ыкли хэгъэхьогъэн фаеу УФ-м и Президентэу В. Путиным зэрэклигъэтхырым зэрэдыригъаштэрэр ащ кылуагъ, гъэзетэу «Адыгэ макъэм» нэмыклэ пстэу кьагъушылагъэхэм афэдэу, гъэхьагъэхэмклэ кыфэлэуагъ.

АР-м и Адыгэ Хасэ хэтэу Хьот Юныс адыгэ гушылэр зыухьумэу, зылэжыу, гъэзетым ижурналистхэм, ипашэхэм ыкли илофышлэхэм псэлэ фэбэ кьафилуагъ, Хасэм ыцлэклэ щытхыу тхылхэр «Адыгэ макъэм» иредактор шхыалэу Мэшлэкъо Саидэ, корреспондентэу Шыаукоу Аслъангуащэ, хэутаклохэу Нешэ Светэ, Хымыщ Марзет аритыгъэх.

Мэфэкли шлухьафтынхэр кьэзылэжыгъэхэм заратыжыым ыуж

Нахь Іэрыфэгъу мэхъу

2022-рэ илэсым Гупчэу «Мой бизнес» зыфилорэм фэгъэкӀотэныгъэ зилэ займэу ытыгъэхэмкӀэ зэфэхьысыжхэр ышлыгъэх. Сомэ миллион 500 зыосэ фэгъэкӀотэныгъэ займ 230-рэ атын альэкӀыгъ, ахэм ащыцӀэу 46-р ежъежы-рэу зыфэлэжъыжхэрэм атефагъ.

-Мэкъумэщ лъэныкъом, унэ фэлорашӀэхэр зыгъэцӀэхэрэм, щэн-щэфыным пылхэм займэ анахьыбэрэ аратыгъ, -кыӀотагъ «Предпринимательствэм Іэпылэгъу фэхьугъэнымкӀэ Адыгэ Республикэм и Фонд» илофышӀэ.

Ащ нэфэшхьафэу, Гупчэм илофышӀэхэр упчӀэжыгъу афэхьугъэх гурыт

ыкӀи бизнес цыкӀым хэт нэбгырэ 500-мэ, ІофшӀэпӀэ чыпӀэ 806-рэ кыагъэнэжыгъ, ІофшӀэпӀэ чыпӀэкӀи 107-рэ агъэпсыгъ.

АР-м и Правительствэ кыизэрэщӀауа-гъэмкӀэ, Адыгеим бизнесым ущыпӀы-ы-ныр нахь Іэрыфэгъу мэхъу. Адыгэ Рес-публикэм ирайон пӀпчъ «Мой бизнес» зыфилорэ гупчэхэр итых, сатыум пылхэм Іэпылэгъу ащафэхьух, фэлорашӀэ зэфэшхьафхэр ащагъэцӀагъ.

-Лъэпкъ проектэу «Гурыт ыкӀи предпринимательствэ цыкӀыр» зыфилорэм тишӀолыр зэрэхалажырэм ихьатыркӀэ бизнесым илӀыкӀохэр грантхэм якы-дэхын хэлэжъэнхэ альэкӀы, хэушхьа-фыкӀыгъэ егъэдженхэм апылтых, дунэе къэгъэлэжъонхэм ащӀлэх ыкӀи биз-нес-планхэр зехагъэуцох, -кыӀуагъ Адыгеим и Лышхьэу.

Хэбзэ кӀулыкӀухэм Іофэу агъэцӀа-гъэр лъэпкъ рейтингэу АСИ-м зере-гъ-апшӀэх, УФ-м исубъектхэм яинвестици-оннэ зытети еуплӀэкӀу. 2022-рэ илэсым мы лъэныкъомкӀэ апэ ит шӀолыр 15-мэ Адыгеир ахэфагъ.

Шышхьэу мазэм къахэхъо

ЗӀухыгъэ Іахьзэхэлъ обществэу «Мегафон» зыфилорэм кыизэритыркӀэ, икӀыгъэ илэсым Адыгэ Республикэм и Мыекъопэ район нэбгырэ 900266-рэ щылап, ахэм ащыцӀэу зекӀо кӀэкӀопагъэр 520386-рэ, экскурсиекӀэ нэбгырэ 379880-рэ.

2022-рэ илэсым зекӀохэм янахьыбэр Адыгеим кызыкӀуагъэр шышхьэу мазэр ары - нэбгырэ мин 94,5-рэ, щылэ мазэм - мин 83,5-рэ. Ахэм тикъ-у-шхьэхэр зерагъэлэжыгъэх, кыащӀахьагъ, хьакӀэшхэм ачӀэсыгъэх. Мзаем кыщегъэжыгъэу гъэтхэпэм нэс зекӀо анахь макӀэ зыщӀлэрэ уахьт -гурытым-кӀэ нэбгырэ мин 53-рэ.

-Адыгеим икӀушхьэу лъэныкъо кьэблэгъэрэ хьакӀэхэу чэщ-зымафэм нахьыбэрэ щылэ хьугъэхэм япчъагъэ мы аужырэ илэситӀум хӀпшыкӀэу хэхъуагъ. ЗекӀохэм зызыцагъэпсэфыцт псэуальэхэм яшӀыни джары мы чыпӀэм зызыкӀыщырагъэушӀомбгъурэр, -кыӀацӀотагъ зекӀонымкӀэ ыкӀи зыгъ-эпсэфыпӀэхэмкӀэ АР-м и Комитет.

ШӀугу кьэдгъэкӀыжынын, зекӀоным ылӀэныкъокӀэ Адыгеим хэхъоныгъэхэр ышӀынхэр зерапхырэр эокурортэу «ЛэгъонакӀэр» ары. ШӀолырым ипашӀэ кыкӀигъэтхыгъ жэжые-кӀушхьэу эокурортым игъэпсын мэхъанэшхо зӀрилэр, ащ зекӀоным зыригъэушӀомбгъуцт кьодыеп, республикэм икономики хыгъ-э-хьощт. Инвесторхэм кыизэрэуагъэмкӀэ, апэрэ едзыгъэу Лэгъо-НакӀэ кӀэпсэ кӀэшлӀгъэ гъогуи 6 щашӀыцт, ахэм километрэ 25-рэ якӀыхьэгъэцт, хьакӀэшӀэу агъэуццтмэ номер 642-рэ ахэтыцт.

Шалъэм кыыпӀэу

Лъэпкъ проектэу «ПсэуплӀэр ыкӀи кӀэлэ щылакӀэр» зыфилорэм кыдыхэлъытэгъэ республикэ программэу жы хьугъэу зэхэоним нэсыгъэ унэхэм ачӀэсхэм ягъэкошын фэгъэхьыгъэр 2022-рэ илэсым ыкӀэхэм адэжъ Адыгеим цагъэцӀагъ.

Зигугъу кӀашӀырэр 2017-рэ илэсым ищылэ мазэ и 1-м ехъулӀэу учӀэсынӀэ щынагъоу агъэнэфэгъэу унэхэр ары. АР-м псэолӀэшӀынымкӀэ, транспортым-кӀэ, псэупӀэ-коммунальнэ ыкӀи гъогу хьызмэтымкӀэ и Министерствэ кыизэрэ-щӀауагъэмкӀэ, цыфхэр агъэкошынхэмкӀэ ыкӀи унакӀэхэр ахэм ягъэгъотыгъэ-нымкӀэ пшъэрылӀэу Адыгеим кыфагъ-эу-цугъагъэр проценти 103-кӀэ ыгъэ-цӀагъ. 2023-рэ илэсым имэзэе мазэ и 15-м зӀухыгъэ хэбзэ компанием и ГъэларышӀаплӀэу «ШӀолырхэм хэхъоны-гъэхэр ягъэшӀыгъэнхэмкӀэ Фондыр» зыфилорэм ышӀыгъэ унашӀом рыгъу-

азэхэзэ, жы хьугъэу, зэхэоним нэсы-гъэ унэхэм ачӀэсхэм ягъэкошын фэгъ-эхьыгъэ Іоф-тхьабзэр Адыгеим игъом кыыпӀэу цагъэ-цӀагъ.

2017-рэ илэсым ищылэ мазэ и 1-м ехъулӀэу агъэнэфэгъэу унэ 29-мэ ащыпсэуцтыгъэ цыфхэр агъэкошынхэр программэм кыдылӀытэцтыгъ. Мыхъ-у-жыщӀэу алытэгъэ унэхэм зекӀэмкӀи квадратнэ метрэ 7865-рэ арылӀыгъ, ахэм нэбгырэ 437-рэ ащыпсэуцтыгъ. Іофтхьабзэм иззӀлохын сомэ миллион 296,68-рэ пӀухъанэу программэм кы-щыдалӀытэгъагъ, ащ щыцӀэу сомэ мил-лион 255,46-р Фондым кытӀупшыгъагъ.

2022-рэ илэсым икӀэхым ехъулӀэу программэр зэрэпсаоу гъэцӀагъэу хьугъэ. Мыекъуапэ пштэмэ, фэтэр 11-мэ ащыпсэуцтыгъэ нэбгырэ 31-рэ агъэко-щыгъ, ахэм квадратнэ метрэ 346,3-рэ аубытыщтыгъ; поселкэу Яблоновскэм щыц нэбгырэ 27-рэ, ахэр фэтэр 15-мэ ащыпсэуцтыгъэх, зекӀэмкӀи квадратнэ метрэ 484,1-рэ хьуцтыгъэ яунэхэр; Кошхьэлэ районнымкӀэ нэбгыри 185-рэ, ахэр унэ 95-мэ арысыгъэх, квадратнэ метрэ 3939,1-рэ алыгъыгъ; Мыекъопэ районнымкӀэ нэбгыри 194-рэ, фэтэр 82-мэ ащыпсэуцтыгъэх, квадратнэ метрэ 3095,5-рэ ахэм аубытыщтыгъ.

ПроектыкӀэм дырагъаштэ

Адыгеим проектыкӀэу щатӀупшыгъэм зэреджагъэхэр «Свалкам.NET». Ащ игъэцӀкӀэн республикэм щыпсэухэрэр кыхагъэлажызэе тичӀыналэ нахь кӀабзэ ыкӀи нахь дахэ ашыныр зэхэцакӀохэм ягухэлъ.

ХэушхьафыкӀыгъэ телеграм-ботыр бгъэфедзэе хӀкӀэу ратӀэкӀугъэр, джащ фэдэу щэрэхьыжхэр, псэолӀэ пкыгъо—хэр ыкӀи нэмыкӀ пӀыздафэхэр зыдэщылэ чыпӀэр шӀолыр операторым фӀлопшын пӀӀэкӀыцт, ахэм ялӀухьынын ыуж иты-щтыр Іофым фэгъэзэгъэ организациехэр ары.

ПшъэдӀэкӀыжъ зыхьырэ обществэу «ЭкоЦентр» зыфилорэм и Адыгэ шӀолыр кӀутамэ ипашӀэу АлыбӀрд Налбый мы ІофыгъуакӀэм мары кырилуалӀэрэр: «ТиреспубликӀэ мэхъанэшхо зилэ про-ектыкӀэм тыдӀлажъэ, тӀэгугъэ цыфхэм гугъуемылӀыныгъэ кызыгамыгъэфэнэу, пӀыздафэу апэ кыфэхэрэр зыдэщылӀхэр кытфалопшызэ ашынуэ. ПсэолӀэ ыкӀи промышленнэ хӀкӀэу ратӀэкӀугъэхэр зыдэщылэ чыпӀэхэр кызыталорэм, бэ

тырамыгъашӀэу тилофышӀэхэм Іахьыжы-зэ ашыцт. Джырэ уахьтэми ары Іоф зэрэтшӀлэрэр, ау мы проектым ишӀуа—гъӀкӀэ ащ фэдэ чыпӀэхэр нахьыбэу кыхӀэдгъэщынхэу кысшӀошӀы.

Бэрэ кыхӀэкӀы ыпӀкӀэ зерамытыщтым фӀшӀ хэушхьафыкӀыгъэ полигоным пӀыздафэхэр амыщӀэхэу, ахэр маз гъунэхэм ащаратӀэкӀухэу. ГухӀэкӀми, бизнесым пылхэмрэ цыф кыизэры-кӀохэмрэ нэй-псыеу ахэтхэр ары гумэ-кыгъор кытфэзыхьырэр, тыкӀэзыу-цухьэрэ дунаир зыуцӀӀпӀыхэрэр.

ШӀугу кьэдгъэкӀыжынын, пӀыздафэхэр изытӀэкӀугъэу кӀаубытыхэрэм админис-тративнэ пшъэдӀэкӀыжъ арагъэхьы. Шап—хьэу щылӀэхэм адиштэу хӀкӀыр дязы—гъэщы зышӀоигъохэм тикомпаниеу «ЭкоЦентрэм» зэзэгъыныгъэ дашӀы.

ПшъэдӀэкӀыжъ зыхьырэ обществэу «ЭкоЦентрэм» ипресс — кӀулыкӀэу

Нахьыбэу защыфитеохэрэ уахьтэр

Врачым дэжъ кӀонэу зызыгъэтхы е унэм ар кӀэзыщӀэнэу фаехэр, джащ фэдэу мобилизацием хэфагъэхэм япхыгъэ упчӀэхэр зилэхэр контакт-гупчэу 122-м теонхэ альӀэкӀыцт.

Чэзыур кыбнэсыгъэу участкова терапевтым е педиатрэм дэжъ уклонэу щытмэ, операторым пӀцӀ-пӀӀэкӀуацӀэ, укызыхьугъэр епӀохэмэ икӀуцт. Гъэт-ха-пэм и 6-м кыщегъэжыгъэу и 12-м нэс контакт-гупчэм телефонымкӀэ гъо-гогу 17483-рэ цыфхэр теуагъэх.

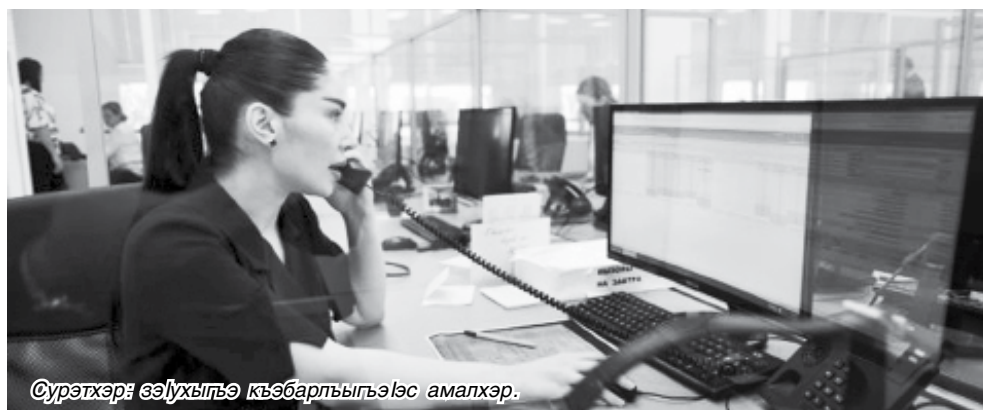
Гупчэм Іоф щызышӀлэхэрэм зэрэхагъэу-нэ-фыкӀыгъэмкӀэ, Адыгэ Республикэм щыпсэ-ухэрэм янахьыбэр контакт-гупчэм зы-щытеохэрэр ІофшӀэгъу мафэхэр ары, пчӀэдыжыым сыхьатыр 8-м кыщегъэжы-гъэу 10-м нэс. Зы сыхьатым кыкӀоцӀ а уахьтэм телефонымкӀэ нэбгырэ 2000-м ехъу афитео. Сыхьатыр 10-м кыщыу-благъэу 12-м нэс зы сыхьатым нэбгырэ 1300-рэ, ащ ыуж нахь макӀэ закыфэз-гъазэрэр.

-Зигугъу кьэтшыгъэ Іофыгъохэм кӀа-хӀкӀэу, пчӀэдыжырэ операторым уфы-теоным, ар кыбдӀэгущыӀӀаным фӀшӀ гурытымкӀэ такыкыи 7-м нэсэу уахьтэ ехьы. Нахь псынӀкӀэу операторым дӀэгущыӀэ зышӀоигъохэр блыпӀэ пчӀэдыжыым намыгъэсэу, а уахьтэр арышъ нахьыбэр зытеорэр, гупчэм зыфагъазэмэ нахьышӀу. ШӀугу кьэдгъэкӀыжынын контакт-гупчэу 122-м пчӀэдыжыым сыхьатыр 8-м кы-

ще-гъэжыгъэу пчыхьэм сыхьатыр 8-м нэс Іоф зӀришӀлэрэр, зыгъэпсэфыгъо ыкӀи мӀфӀкӀ мафэхэм пчӀэдыжыым сыхьатыр 8-м кыщыублагъэу мафэм сыхьатыр 2-м нэс мӀлажъэх, -кыщыхагъэщыгъ псауныгъэр кӀэухъумэгъэнымкӀэ АР-м и Министерствэ ипресс-кӀулыкӀэу.

Операторым етхы медицинэм иорга-низациеу узӀпхыгъэр. Зыми уемыпхыгъэ зыхьурэм, ащ врачым дэжъ уклонэу ытхышӀуцтӀп. Терапевтым е педиатрэм дэжъ ущылӀгъахэ зыхьукӀэ, ахэр ары лабораторнэ ыкӀи диагностическэ уплӀэ-кӀунхэр кыуашӀӀэнхэм фӀшӀ узытхырэр, ащ контакт-гупчэр кыхӀэлэжъыжырэп.

АР-м и Лышхьэу КъумпӀыл Мурат иунашӀокӀэ Кол-гупчэр Мыекъуапэ кыщызылӀахыгъ, ар псауныгъэр кӀэухъ-у-мэгъэнымкӀэ АР-м и Министерствэ хэхьэрэ медицинэ кӀэбар-аналитическэ Гупчэм епхыгъэу мӀлажъэ. А гупчэм ипашӀэу Сафиров Александр кыизӀрилу-а-гъэмкӀэ, 122-рэ кӀулыкӀэу зырагъ-эу-шӀомбгъуцт ыкӀи зыкӀи медицинэ Кол-гупчэ шӀолырым илэ хьуцт. Ре-спуб-ликэ бюджетым кыхагъэкӀыгъэ ахьцэм ишӀуагъӀкӀэ ІофшӀӀӀэ чыпӀэ 85-рэ организацием илэ хьугъэ.

Сурэтхэр: зӀухыгъэ кӀэбарлӀыгъӀэс амалхэр.

Дзюдо

Анахь дэгъухэр
къэнэфагъэх

ДзюдомкIэ Мыекъуапэ ипервенствэ
изэфэхьысыжъхэр къэнэфагъэх.

Спортивнэ комплексэу Владимир Невзоровым ыцIэ зыхьырэм щыкIогъэ зэнэкьокъухэм зыныбжъ ильэс 15-м шомыкIыгъэхэр ахэлэжъагъэх.

Спортсмен ныбжыкIэхэм ухьазырыныгъэ дэгъу кыизэрагъэлъэгъуагъэр зэхэщакIохэм кыыхагъэщыгъ.

Теклоныгъэр кыдахыгъ

Нэгъой Ислям, Владислав Булгака, Хьаджэкохэу Чиназрэ Дамиррэ, Альберт Лаврентьевым, Ислам Гасановым, Хьабый Асхьад, Арсений Третьяк-Бобровым, Радмир Голубевым ыкIи Андрей Волковым.

Мыхэм зэкIэми тафэгъушIо, тапэки бэнапIэм гъэхъэгъэшIухэр цашIынхэу афэтэлэ.

Зыгъэпсэфыгъо мафэхэр

Шъуахэлажъ ыкIи шъуяплъ

Мы зыгъэпсэфыгъо мафэхэр зэнэкьокъу зэфэшъафхэмкIэ байщтых. Гъэтхапэм и 25 — 26-м мыщ фэдэ спорт Iофтхьабзэхэм шъуахэлэжъэн е шъуяплъын шъульэкIышт.

Непэ кушъхъэфэчъэ спортымкIэ бзылъфыгъэхэм язэнэкьокъу Мыекъопэ районим истаницэу Къурджыпс дэжъ цырагъэжъэшт. Iофтхьабзэр сыхьатыр 11-м аублэшт.

Джащ фэдэу олимпийскэ чемпионэу, спортымкIэ заслуженнэ мастерэу Арсен Галстян ыцIэкIэ зэнэкьокъу зэхэщэшт. Спортивнэ комплексэу «Ошютен» зыфилорэм непэ сыхьатыр 10-м ар кыищызэлъахышт. Зыныбжъ ильэс 18-м шомыкIыгъэхэр хэлажъэх.

Мы мафэ дэдэм командэхэу «Динамо» (Мыекъуапэ) ыкIи «Метеор» (Краснодар) хоккей зэдэшIэщтых. Ар сыхьатыр 4 хьункIэ такыкI 15 илэу рагъэжъэшт, фаехэр зэкIэ ыкIэ хэмылэу еплъынхэ алыэкIышт.

Мы зыгъэпсэфыгъо мэфитIум Урысые физкультурэ-спорт комплексэу «IофшIэным

ыкIи зыкъэухъумэжъыным сафэхъазыр» зыфилорэм ишапхъэхэр стадионэу «Зэкъошныгъэм» щатыщтых. Шэмбэтым — сыхьатыр 1-м, тхьаумафэм — 3-м.

Джащ фэдэу волейболымкIэ Мыекъуапэ ичемпионат кыдыхэлъытэгъэ зичэзыу ешIэ-гъухэр бзылъфыгъэ ыкIи хъульфыгъэ коман-

дэхэм ялэщтых. ФутболымкIэ зэнэкьокъухэр тикъэлэ шъхьалэ дэт гимназиэу N 22-м ишагу щыкIоштых.

Мэхъанэшхо зилэ спорт Iофтхьабзэхэм ащыц экстремальнэ зэнэкьокъоу «Марафон 100 км за 24 часа» зыфилорэр. Мыр Мыекъопэ районим щырагъэкIокIышт.

ЯIофшIэнкIэ
къалэжъыгъ

Япшгъарылхэр дэгъоу зэрагъэцакIэхэрэм, анахъэу ныбжыкIэхэр дзэ къулыкъум фэгъэхъазырыгъэнхэм ыкIи яхэгъэгу шIу алъэгъоу пIугъэнхэм фытегъэпсыхъэгъэ IофшIэныр зерифшъуаишэу зэрзэхэщэрэм кыыхэкIэу ДОСААФ-м ишъолгыр къутамэ ирзэныгъэ тхылхэр афагъэшъошагъэх Мыекъуапэ физическэ культурэмкIэ ыкIи спортымкIэ и Комитет ипащэу Дмитрий Щербаневым, методистхэу Николай Шаталовым, Александр Баламутовым ыкIи Бзаго Рустам.

НэкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр БЗЭШIУ Асхьад.

Къатхэхэрэм яшIошIрэ редакцием иеплъыкIэхэмрэ зэтемыфэнхэ алыэкIышт.

Зэхъышагъэр
ыкIи кыдэзы-
гъэжыгъэр:

АР-м лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жьугъэм иамаIхэмкIэ и Комитет

Адресыр:
385000

къ. Мыекъуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыгъэр:

385000,

къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм къаIыхырэ А4-кIэ заджэхэрэ тхьапэхэу зипчъагъэкIэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цIыкIунэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкIегъэкIожьых.
E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:

УФ-м хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлы-IэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Тemyр-Кавказ чIыпIэ гъэIорышIапI, зэраушыхъатыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у

«Полиграф-ЮГ»,

385000,

къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкIи

пчъагъэр

4351

Индексхэр

П 4326

П 3816

Зак. 512

Хэутыным
узщыкIэтхэнэу
щыт уахьтэр
Сыхьатыр
18.00

ЗыщыкIэтхэгъэхэ
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00

Редактор шъхьалэр
МэщIэкъо С. А.

Редактор шъхьалэм
игуадзэр
Тэу З. Дз.

ПшгъэдэкIыжъ
зыхьырэ
секретарыр

ЖакIэмыкьо А. З.